

Gemeente Rijswijk Welstands- en monumentencommissie, jaarverslag 2023

6 mei 2024

Inleiding

Advisering ruimtelijke kwaliteit en de Omgevingswet

De commissie

Inventarisatie jong erfgoed

Specifiek advies

De cijfers over 2023 (vergaderingen en plannen)

Enkele plannen uit 2023

Inleiding

In dit jaarverslag vertellen we hoe de advisering van de Welstands- en monumentencommissie in 2023 is verlopen en waar we als commissie mee bezig zijn.

Advisering ruimtelijke kwaliteit en de Omgevingswet

In de Omgevingswet, die inmiddels is ingegaan op 1 januari 2024, wordt niets geregeld over een welstandscommissie. Wel wordt een onafhankelijke gemeentelijke adviescommissie verplicht, die advies geeft over verbouwingen van rijksmonumenten en over veranderingen in een rijks beschermd stads- of dorpsgezicht. Rijswijk heeft een verplichte adviescommissie in huis, die in een verbrede samenstelling ook andere adviezen kan geven m.b.t ruimtelijke kwaliteit. Adviezen over het uiterlijk van bouwwerken en adviezen over de vraag of de meerwaarde van een bepaald project opweegt tegen het afwijken van het omgevingsplan. Hoe groter de afwijking van de algemene regel, hoe zwaarder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag om het besluit goed te motiveren.

De commissie

De samenstelling van de commissie is in 2023 flink gewijzigd. Anke Zeinstra en Jan van de Voort hebben in 2023 afscheid genomen (Linda Driessen was eind 2022 al gestopt) en er zijn drie nieuwe leden aangesteld. Marc Bukman is architect lid van de commissie, Hester Wessels is als monument deskundige/restauratie architect lid begonnen en Milou Mekel is de deskundige op het gebied van cultuurhistorie.

De commissie ziet er vanaf mei 2023 als volgt uit:

- Ir. Siebold Nijenhuis, voorzitter en directeur eigenaar van bureau Siebold Nijenhuis Architect in Rotterdam Hij geeft als gastdocent les aan de TU Delft. Daarnaast is hij als architect gespecialiseerd in ontwerpen aan en bij monumentale complexen (o.a. Diergaarde Blijdorp Rotterdam). Ook is hij als adviseur werkzaam voor de Stichting Dorp, Stad en Land. (www.sieboldnijenhuisarchitect.nl)
- Ir. Hester van Gent is stedenbouwkundige en heeft een eigen praktijk als stedenbouwkundig adviseur. Daarnaast heeft zij een freelancepraktijk als journalist/schrijver en is zij redacteur bij Blauwe Kamer, vaktijdschrift voor stedenbouw en landschapsarchitectuur. (www.hestervangent.nl)
- Ir. Marc Bukman is architect en eigenaar van Steenhuis Bukman Architecten uit Delft. Hij is gespecialiseerd in woningbouw, variërend van binnenstedelijke opgaves tot grootschaligere masterplannen. Behalve nieuwbouw, behoort renovatie en transformatie van bestaand vastgoed tot zijn expertise. (www.steenhuisbukman.nl)

- Ir. Hester Wessels, architect en lid van het managementteam van Hylkema Erfgoed, is gespecialiseerd in restauratie, transformatie en herbestemming, en zet zich in voor een duurzame toekomst van ons erfgoed, door het vergroten van de belevingswaarden en het verbeteren van de gebruiksmogelijkheden. Daarnaast is zij adviseur bij Mooi Noord-Holland. (www.hylkemaerfgoed.nl)
- Ir. Milou Mekel is stedenbouwkundige met bijzondere aandacht voor cultuurhistorie. Milou is als stedenbouwkundige werkzaam bij gemeente Rotterdam. Voorheen is ze werkzaam geweest bij gemeente Den Haag als Welstandsadviseur en secretaris van de Welstands- en Monumentencommissie aldaar.
- Ir. Jelke Fokkinga, ambtelijk medewerker domein Ruimtelijke Ontwikkeling (secretaris welstand, en duurzaam bouwen), docent TU Delft, Faculteit Bouwkunde.

Siebold Nijenhuis

Hester van Gent

Marc Bukman

Hester Wessels

Milou Mekel

Inventarisatie jong erfgoed

De leden van de welstands- en monumentencommissie horen regelmatig dat Rijswijk nauwelijks erfgoed heeft. Maar niets is minder waar. Naast de meer bekende 17de-eeuwse panden en de landgoederenzone is er in Rijswijk veel jong erfgoed, dat van grote betekenis is voor zowel de inwoners als de ruimtelijke kwaliteit. Er is inmiddels begonnen met de cultuurhistorische inventarisatie van dit jonge erfgoed. Dit zal in 2024 worden afgerond. Dit onderzoek vormt tevens de basis voor de nieuw te ontwikkelen erfgoednota van Rijswijk.

Specifiek advies

Naast ruimtelijke advies ten behoeve van bouwplannen (als onderdeel van de afgifte van de omgevingsvergunning) geeft de commissie incidenteel ook advies op andere gebieden. Ze wordt onder andere betrokken bij nieuwe ontwikkelkaders, zoals beeldkwaliteitsplannen, en het vaststellen van nieuwe (gemeentelijke) monumenten, het opstellen van de welstandsnota en van de nota erfgoed.

Vergaderingen en plannen

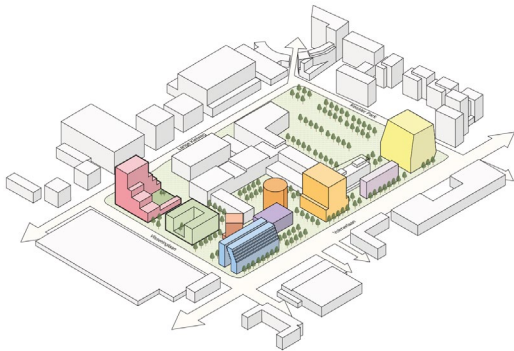
Tijdens de Corona pandemie is er gestart met het digitaal vergaderen. Dit is inmiddels een routine voor de meeste mensen en wordt ook door de commissie nog steeds gebruikt. In 2023 adviseerde de welstand overwegend weer middels fysieke vergaderingen op het stadskantoor. Er is dit jaar 6 keer plenair vergaderd waarvan 3 keer over het Kessler Park. Daarnaast zijn er aantal adviezen per email opgesteld door de voorzitter (eerst door Anke, later door Siebold). Jelke heeft als secretaris de meeste kleinere aanvragen, zoals dakkapellen en aanbouwen afgehandeld.

Er zijn in totaal 223 planbehandelingen geweest, waarvan er 142 keer een akkoord is gegeven. Slechts 7 keer is een aanvraag afgewezen.

142	0	52	20	7	2	223
akkoord	monument	aanhouden	collegiaal	niet akkoord	reclame	Totaal

Enkele plannen uit 2023

Kessler Park

Het Kessler Park is een herontwikkeling van het voormalige TNO- en Shell terrein tussen de Visseringlaan, het Kesslerpark, de Volmerlaan en de Lange Kleiweg. Het gaat om een mix van wonen en werken waarbij een deel van de bestaande gebouwen gehandhaafd blijft. De commissie heeft samen met de betrokken supervisor in meerdere sessies geadviseerd over de vormgeving van de woongebouwen, de materialisatie en de inrichting van het terrein.

Betrokken partijen: Studioninedots, OZ architecten en Boom landscape, Miss Clark (ontwikkelaar)

Admiraal Helfrichsingel - Woongebouw de Admiraal

Het plan betreft een herontwikkeling op de locatie van het kantoor van Rijswijk Wonen aan de Admiraal Helfrichsingel in de Muziekbuurt. In samenspraak met de afdeling stedenbouw is gezocht naar een passend volume dat voldoende aansluit bij de omliggende bebouwing. Het resultaat is een eenvoudig schijfvormig volume dat subtiel aansluit aan de naastgelegen laagbouw. Waarschijnlijk wordt dit een van de eerste gebouwen in Rijswijk gebouwd met kruislaaghout, een zeer duurzame en snelle bouwwijze.

Betrokken partijen: Rijswijk wonen en HP architecten
Verwachte uitvoering: 2025

Brede School Steenvoorde

Het betreft een nieuwe compacte brede school met een sportzaal een kinderdagopvang en een basisschool aan de Proelslaan in de Minsterbuurt. Het gebouw is ontworpen als een alzijdig gebouw met een vriendelijke uitstraling naar de wijk. De commissie heeft geadviseerd over de definitieve materiaalkeuzes, de uiterlijke verschijning en de groene inrichting op en rond het gebouw.

Betrokken partijen: Vakwerk architecten, MTD Landscape architects,
Gemeente Rijswijk

Geplande oplevering: begin 2025